

Yttrande från Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Bakgrund

En före detta deltagare vid Gotlands folkhögskola har den 2 oktober 2019 anmält skolan till Folkhögskolornas studeranderättsliga råd (FSR). Anmälaren anger att hon blev utsatt för anonyma trakasserier på internatet under skolåret 2018/2019 och att skolan inte har agerat i enlighet med sin likabehandlingsplan. Hon tar upp att skolan bland annat har brustit i ansvarsfördelning, planmässigt arbete och bemötande.

Anmälaren uppger att hon i december 2018 fick anonyma kränkande meddelanden placerade utanför sitt rum på internatet. Hon anger att hon då informerade skolan om meddelandena, men att de inte vidtog några åtgärder. Från och med april 2019 fick anmälaren ytterligare meddelanden och därefter påbörjade skolan en hantering av ärendet. Till följd av den, enligt anmälaren, bristfälliga hanteringen, att hon inte togs på allvar och kände sig otrygg, valde hon att avsluta sin utbildning.

Av skolans underlag framgår att de under möten i april 2019, mellan den tidigare deltagaren, biträdande rektor och lärare, upprättade en åtgärdsplan. I åtgärdsplanen anges att ärendet polisanmälades av skolan, polisen lade dock ner utredningen. Anledningen till polisanmälan är att skolan ser allvarligt på det inträffade samt att skolan menar att likabehandlingsplanen inte är fullt ut tillämpbar eftersom ena parten är okänd. Av underlaget framgår att biträdande rektor har vidtagit ett antal åtgärder efter meddelandena i april 2019. Skolan har besökt alla linjer och klasser, erbjudit anmälaren att byta korridor på internatet, gett henne möjlighet att ringa skolan vid akuta ärenden och lämnat kontaktuppgifter till en extern person för stödsamtal.

Den tidigare deltagaren kontakter skolans styrelseordförande den 18 augusti 2019 för en prövning av hur skolan har hanterat ärendet. Styrelseordförande hänvisar anmälaren till en tjänsteperson på regionen. Tjänstepersonen svarar henne den 23 september att ansvarsfördelningen när trakasserier sker är tydlig och beskrivs i skolans

likabehandlingsplan. Tjänstepersonen skriver vidare att skolans styrelse kommer att följa upp skolan för att säkerställa skol- och arbetsmiljö.

Enligt likabehandlingsplanen har folkhögskolan en skyldighet att utreda och hjälpa de som är inblandade i kränkningar. Skolledningen ansvarar för att händelsen utreds, dokumenteras och rapporteras till regionen. I bilagor i likabehandlingsplanen finns mallar för dokumentation av samtal i samband med kränkningar. I skolans studeranderättsliga ordning anges att i ärenden som rör studeranderätt och klagomålshantering har deltagaren möjlighet att anmäla skolan till FSR. Det står att skolan är ansluten till en gemensam studeranderättslig standard och förbinder sig att följa FSR:s beslut.

Anmälaren har beretts tillfälle att kommentera skolans underlag och vidhåller sin uppfattning.

Bedömning

Ur ett studeranderättsligt perspektiv är det av största vikt att hanteringen av eventuella kränkningar sker skyndsamt. FSR noterar att skolan har vidtagit vissa åtgärder för att komma tillrätta med situationen, men att det saknas dokumentation om i vilken grad skolan agerat från december 2018 till april 2019. Skolans anser sig inte fullt ut kunna hantera anmälarens ärende enligt likabehandlingsplanen eftersom det inte är känt vem som har utsatt henne för kränkning. Rådet konstaterar dock att det alltid är av vikt att agera enligt likabehandlingsplanen. I planen saknas beskrivning av de rutiner som framgår av mallarna i bilagorna. FSR framhåller att det är viktigt att det tydligt framgår hur skolan ska hantera kränkande särbehandling.

Rådet är kritisk till att ansvarsfördelningen på styrelsenivå av anmälaren har uppfattats som otydlig och inte finns formulerad i skolans studeranderättsliga ordning. Det saknas information om deltagares möjlighet att överklaga rektors beslut till styrelsen. FSR konstaterar att anmälaren lyfter sin kritik mot skolan till ordförande och så småningom får ett svar från en tjänsteperson, vars beslutsmandat är oklart.

Slutligen noterar rådet att det i folkhögskolans studeranderättsliga ordning anges att skolan är ansluten till FSR, vilket är felaktig information. Folkhögskolor ansluter sig inte längre till FSR, utan det är ett villkor för att skolor ska få statsbidrag att det finns ett studeranderättsligt arbete. Det inkluderar att deltagare ska ha möjlighet att kunna anmäla ärenden till FSR.

Rekommendationer

FSR rekommenderar Gotlands folkhögskola att

- utveckla skolans likabehandlingsplan avseende hantering av kränkande särbehandling, och
- utveckla skolans studeranderättsliga standard avseende klagomålshantering, och säkerställa att deltagare har möjlighet att överklaga rektors beslut till styrelsen.

Detta yttrande har beslutats av Anna Medin (ordförande), Anders A Aronsson (RIO), Margareta Wistrand (SKL) samt Agnes Fockström Haubitz och Uma Thongkaew (studeranderepresentanter).

Föredragande har varit Anna Göthner (Folkbildningsrådet).

För Folkhögskolornas studeranderättsliga råd

Anna Medin

Anna Göthner